

Warszawa, dnia 30 listopada 2016 r.

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

*Sekretarz Stanu
Jacek Bogucki*

RR.gos.5503.3.2016

KRAJOWA RADA IZB ROLNICZYCH

Wpłynęło dnia 8.12.2016

4633/16

**Pan
Wiktor Szmulewicz
Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych
Parzniew
ul. Przyszłości 5
05 – 804 Pruszków**

Szanowny Panie Prezesie,

W odpowiedzi na pismo znak: KRIR/JM/1332/2016 z dnia 27 października 2016 r. odnośnie do wniosku o uznanie rolniczych spółdzielni produkcyjnych za gospodarstwa wielorodzinne uprzejmie informuję co następuje.

Na wstępie pragnę poinformować, że przepisy ustawy z dnia 11 kwietnia 2003r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. z 2012r., poz. 803ze zm.) definiują jedynie pojęcie gospodarstwa rodzinnego. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy, za gospodarstwo rodzinne uważa się gospodarstwo rolne prowadzone przez rolnika indywidualnego, w którym łączna powierzchnia użytków rolnych jest nie większa niż 300 ha.

Obowiązujące obecnie w zakresie kształtowania ustroju rolnego przepisy nie zawierają definicji gospodarstwa wielorodzinnego, zatem trudno uznać rolnicze spółdzielnie produkcyjne za gospodarstwa wielorodzinne, skoro pojęcie takich gospodarstw nie funkcjonuje w polskim systemie prawnym. W najbliższym czasie planowane jest podjęcie prac związanych z przygotowaniem projektu nowej ustawy, która na nowo określi zakres zasad kształtowania ustroju rolnego. W toku prac rozważana będzie zasadność zgłaszanych postulatów dotyczących zasad nabywania nieruchomości rolnych przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne.

W odniesieniu natomiast do poruszonej w piśmie KRIR kwestii tworzenia i funkcjonowania grup producentów rolnych oraz braku w obowiązujących przepisach określonych preferencji dla rolniczych spółdzielni produkcyjnych wskazać należy, że zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. Nr 88, poz. 983, z późn. zm.), członkiem grupy producentów rolnych może być osoba fizyczna, osoba prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, która w ramach działalności rolniczej prowadzi gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub dział specjalny produkcji rolnej i która m.in. jest producentem produktu rolnego lub grupy produktów (art. 3

ust. 1 pkt 1 ww. ustawy). Działalność rolnicza, o której mowa wyżej, oznacza produkcję, hodowlę lub uprawę produktów rolnych, w tym zbiory, dojenie, hodowlę zwierząt oraz utrzymywanie zwierząt do celów gospodarskich zgodnie z art. 2 ust. 2 przedmiotowej ustawy, który odwołuje się do definicji działalności rolniczej zawartej w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiającym przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009* (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.). Wobec powyższego, członkiem grupy producentów rolnych może być także rolnicza spółdzielnia produkcyjna. Podkreślenia wymaga fakt, iż posiadanie statusu grupy producentów rolnych uprawnia te podmioty do możliwości korzystania z preferencji w zakresie ulg podatkowych, określonych w ustawie z dnia 12 stycznia 1991 r. *o podatkach i opłatach lokalnych* (Dz. U. z 2016 r. poz. 716) oraz z dnia 15 lutego 1992 r. *o podatku dochodowym od osób prawnych* (Dz. U. z 2014 r. poz. 851, z późn. zm.). Ponadto należy zaznaczyć, iż zgodnie z opracowanym w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi projektem ustawy *o spółdzielniach rolników*, rolnicze spółdzielnie produkcyjne mogą być także członkami spółdzielni rolników. Jak bowiem wskazuje art. 4 ust. 1 pkt 1 projektowanych regulacji, spółdzielnia rolników jest dobrowolnym zrzeszeniem osób fizycznych lub prawnych prowadzących gospodarstwo rolne w rozumieniu przepisów o podatku rolnym lub prowadzących działalność rolniczą w zakresie działów specjalnych produkcji rolnej. Należy zwrócić uwagę, że projektowane uregulowania przewidują wyłączenie podmiotów, które uzyskały status spółdzielni rolników, z określonych obowiązków fiskalnych.

Niezależnie od powyższego pragnę również wskazać i zachęcić do korzystania przez rolnicze spółdzielnie produkcyjne z szeregu instrumentów wsparcia w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020. Budżet Programu to ponad 13,6 mld euro (8,7 mld euro z budżetu UE i 4,9 mld euro z krajowego), w ramach którego realizowanych jest 15 działań obejmujących 35 poddziałań. Wsparcie realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW 2014-2020) skierowane jest przede wszystkim do sektora rolnego. PROW 2014 - 2020 zapewnia dostęp do pomocy zarówno spółdzielniom, spółkom i innym podmiotom prawnym, jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej, rolnikom indywidualnym czy partnerstwom publiczno-prywatnym prowadzącym działalność rolniczą. Szczegółowe warunki odnoszące się do zasad i kryteriów ubiegania się o wsparcie w ramach poszczególnych instrumentów Programu określone zostały w przepisach legislacji krajowej, w której precyzuje się jakie niezbędne elementy, m. in. związane z wielkością ekonomiczną, czy też wielkością fizyczną muszą zostać spełnione by otrzymać wsparcie.

Główną grupą docelową pomocy udzielanej w ramach instrumentów pomocy PROW 2014-2020 skierowanych na rozwój gospodarstw rolnych są rolnicy lub grupy rolników. Pod pojęciem rolnika rozumie się osobę fizyczną lub osobę prawną lub jednostkę organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej, której gospodarstwo rolne położone jest na terenie Polski i która posiada gospodarstwo rolne o określonej wielkości ekonomicznej oraz prowadzi działalność rolniczą, w tym działy specjalne produkcji rolnej. Pojęcie to obejmuje także rolnicze spółdzielnie produkcyjne. W myśl obecnie obowiązujących przepisów rolnicze spółdzielnie produkcyjne mogą ubiegać się o pomoc w ramach szeregu instrumentów wsparcia PROW 2014-2020.

W przypadku typu operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” wsparcie będzie mogło być kierowane wyłącznie do gospodarstw, których powierzchnia nie przekracza 300 ha. Pomoc udzielana jest w formie refundacji 50% kosztów kwalifikowanych, wyjątek do 60% kosztów kwalifikowanych dla młodych rolników i inwestycji zbiorowych – nie mniej niż 30% kosztów kwalifikowanych, operacji związanych m.in. z budową, przebudową budynków inwentarskich i gospodarczych oraz zakupem wyposażenia, maszyn i urządzeń do produkcji rolniczej. W przypadku produkcji psianek wysokość wsparcia wynosi do 900 000 zł. Wsparcie gospodarstw specjalizujących się w produkcji zwierzęcej

na inwestycje związane z budynkami inwentarskimi lub magazynami paszowymi wyniesie do 500 000 zł. Natomiast w przypadku innych inwestycji, w tym m.in. racjonalizacji produkcji, zwiększenia skali produkcji na potrzeby gospodarstwa będzie wynosiła do 200 000 zł. Powyższe limity nie łączą się.

W ramach instrumentu „Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000” rolnicy mogą ubiegać się o wsparcie na pomoc inwestycyjną, przeznaczoną na doposażenie gospodarstw w odpowiednie urządzenia i sprzęt, które ułatwią gospodarstwom położonym na obszarach Natura 2000 prowadzenie działalności zgodnie z podwyższonymi standardami środowiskowymi. Wysokość wsparcia do 200 000 zł na inwestycje niezwiązane z budową lub modernizacją budynków inwentarskich, oraz do 500 000 zł na budowę, modernizację lub adaptację budynków na budynki inwentarskie. Pomoc udzielana jest w formie refundacji do 60% kosztów kwalifikowalnych dla młodych rolników i do 50% kosztów kwalifikowanych dla pozostałych beneficjentów. Wsparcie będzie mogło zostać udzielone tylko w przypadku, gdy w gospodarstwie zachowana zostanie obsada zwierząt, wynikająca z planu zadań ochronnych lub – maksymalnie 2 DJP/ha.

Wsparcie w ramach instrumentu „Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach OSN” może być przyznane na inwestycje dotyczące gospodarstwa położonego na obszarze OSN nowo wyznaczonym w 2012 roku i prowadzącego produkcję zwierzęcą. Wysokość wsparcia wynosi do 50 000 zł na koszty budowy (a także przebudowy lub rozbudowy) zbiorników i płyt do gromadzenia nawozów naturalnych i przechowywania pasz soczystych oraz urządzeń do aplikacji nawozów naturalnych. Pomoc udzielana jest w formie refundacji do 60% kosztów kwalifikowalnych dla młodych rolników, oraz do 50% kosztów kwalifikowanych dla pozostałych beneficjentów. Beneficjentem działania jest rolnik.

W przypadku prowadzenia przez rolniczą spółdzielnię produkcyjną działalności gospodarczej związanej z przetwórstwem lub wprowadzaniem do obrotu produktów rolnych, podmiot ten będzie mógł otrzymać wsparcie w ramach instrumentu „Przetwórstwo i marketing produktów rolnych”. Pomoc udzielana jest w formie refundacji do 50% kosztów kwalifikowalnych i równocześnie nie więcej niż 3 000 000 zł lub nie więcej niż 15 000 000 zł dla związków grup producentów rolnych/zrzeszeń organizacji producentów.

Warto zwrócić uwagę, że rolnicze spółdzielnie produkcyjne mogą uczestniczyć w działaniach związanych z wprowadzaniem innowacyjności do sektora rolnego. Wsparcie dotyczy tworzenia i funkcjonowania grup operacyjnych na rzecz innowacji (EPI), oraz realizacji przez te grupy projektów, które prowadzą do opracowania nowych rozwiązań w zakresie nowych produktów, praktyk, procesów, technologii, metod organizacji i marketingu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym. Rolnicze spółdzielnie produkcyjne prowadzące działalność usługową na rzecz rolnictwa mogą także ubiegać się o wsparcie w ramach instrumentu „Rozwój usług rolniczych”. W ramach tego instrumentu udzielane jest wsparcie na rozwój działalności gospodarczej dotyczącej świadczenia usług rolniczych. Pomoc przeznaczona jest dla osób fizycznych i osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, prowadzących działalność gospodarczą w zakresie usług rolniczych jako mikro lub małe przedsiębiorstwo przez co najmniej dwa lata przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy. Wysokość pomocy wynosi do 500 000 zł. Maksymalnie do 50% kosztów kwalifikowanych. Pomoc powinna być przeznaczona na inwestycje dotyczące zakupu (wraz z instalacją) lub leasingu zakończonego przeniesieniem prawa własności nowych maszyn, urządzeń lub sprzętu komputerowego.

Warto podkreślić, że możliwe jest również włączenie rolniczych spółdzielni produkcyjnych w lokalne procesy rozwojowe obszarów wiejskich. Pomoc na operacje w ramach lokalnych strategii rozwoju dla beneficjentów innych niż jednostki sektora finansów publicznych wynosi do 300 000 zł, na utworzenie inkubatorów przetwórstwa lokalnego do 500 tys. zł., do 100 tys. zł na operacje z zakresu rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz 50 tys. zł na projekty grantowe i operacje własne.

Rolnicze spółdzielnie produkcyjne mogą uczestniczyć w tworzeniu sieci podmiotów prowadzących działalność na obszarze objętym LSR, współpracujących w zakresie:

- a) świadczenia usług turystycznych,
- b) krótkich łańcuchów żywnościowych,
- c) rynków zbytu produktów i usług lokalnych.

Ponadto rolnicze spółdzielnie produkcyjne mogą być beneficjentami pomocy w ramach instrumentów PROW 2014-2020 przeznaczonych na ochronę ekosystemów i efektywne gospodarowanie zasobami naturalnymi, a mianowicie:

1. Działanie rolno-środowiskowo-klimatyczne
2. Rolnictwo ekologiczne
3. Płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW).
4. Zalesianie i tworzenie terenów zalesionych.

Szczegółowe warunki i tryb przyznawania pomocy, dla poszczególnych instrumentów wsparcia PROW 2014-2020, określone są w rozporządzeniach Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Informacje w tym zakresie dostępne są na stronie MRiRW www.minrol.gov.pl w zakładce Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Prezentowane informacje mają charakter syntetyczny i nie wyczerpują opisu dostępnych form wsparcia rolnictwa i obszarów wiejskich, w tym tych skierowanych dla podmiotów zrzeszonych w formie spółdzielni. Szczegółowa i pełna informacja nt. możliwych form pomocy zawarta została w dokumencie programowym PROW 2014-2020 oraz rozporządzeniach wykonawczych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi do ustawy o wspieraniu obszarów wiejskich.

Z poważaniem

SEKRETARZ STANU

Jacek Bugucki